

Súd: Okresný súd Lučenec
Spisová značka: 6Ps/11/2020
Identifikačné číslo súdneho spisu: 6620204493
Dátum vydania rozhodnutia: 07. 03. 2022
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Jaroslava Tóthová Gederová
ECLI: ECLI:SK:OSLC:2022:6620204493.7

Uznesenie

Okresný súd Lučenec sudkyňou JUDr. Jaroslavou Tóthovou Gederovou vo veci obmedzenia spôsobilosti na právne úkony: S. Q., W.. XX.XX.XXXX, trvale bytom U.É. H. XXX, zastúpeného procesným opatrovníkom Obec Veľké Dravce, o návrhu navrhovateľky: N. Q., W.. XX.XX.XXXX, bytom U. H. XXX na obmedzenie spôsobilosti na právne úkony, takto

rozhodol:

I. Súd obmedzuje spôsobilosť na právne úkony S. Q., W.. XX.XX.XXXX, trvale bytom U. H. XXX tak, že nemôže

- samostatne preberať dôchodok a iné dávky, resp. príspevky podľa osobitných predpisov, disponovať s vkladmi v banke a bankovým účtom, nakladať s finančnými prostriedkami presahujúcimi sumu 50,--Eur mesačne,
- samostatne nakladať s hnutelným a nehnuteľným majetkom a to najmä uzatváranie zmlúv o prevode vlastníckeho práva, zámenných zmlúv, darovacích zmlúv, záložných zmlúv, zmlúv o zriadení vecných bremien, dedičských zmlúv a dohôd o správe majetku,
- samostatne uzatvárať zmluvy a dohody, ktoré by ho zaväzovali k finančnej povinnosti, jednostranné právne úkony spôsobujúce vznik, zmenu alebo zánik práv a povinností, najmä postúpenie pohľadávky, uznanie dlhu, zábezpeky, výpoveď zo zmluvného vzťahu, odstúpenie od zmluvy, vzdanie sa práva a započítania, udelenie plnomocenstva, dohody o ručení iným osobám, spísanie závetu,
- samostatne konať pri zaisťovaní zdravotnej a sociálnej starostlivosti, liečebnej spolupráce vrátane rozhodovania o mieste, čase a spôsobe starostlivosti, dávania informovaného súhlasu, vstupu, umiestnenia a výstupu zo zariadenia, odmietnutia poskytnutia starostlivosti a užívania medikamentózneho liečby.
- samostatne konať pred štátnymi orgánmi, orgánmi verejnej správy, súdmi, políciou, prokuratúrou,
- rozhodovať o mieste svojho trvalého a prechodného bydliska
- preberania úradných listových zásielok a bežných zásielok akéhokoľvek druhu
- výkonu pasívneho volebného práva

II. Súd u s t a n o v u j e N. Q., W.. XX.XX.XXXX za opatrovníčku obmedzenému spôsobilosti na právne úkony S. Q., ktorá je oprávnená a povinná zastupovať obmedzeného spôsobilosti na právne úkony v rozsahu jeho obmedzenia spôsobilosti na právne úkony.

III. Opatrovníčka je o p r á v n e n á hospodáriť s finančnými prostriedkami a majetkom opatrovanca v rozsahu bežnej správy majetku. V podstatných veciach potrebuje súhlas súdu.

IV. Opatrovníčka je p o v i n n á vyhotoviť do dvoch mesiacov po právoplatnosti uznesenia súpis spravovaného majetku opatrovanca a doručiť ho súdu.

V. Opatrovníčka je p o v i n n á najmenej dvakrát ročne, vždy k 30.06. a 31.12. príslušného kalendárneho roka za predchádzajúce polročné obdobie, predkladať súdu správu o opatrovancovi a o nakladaní s jeho majetkom a po skončení funkcie je opatrovníčka p o v i n n á do dvoch mesiacov predložiť súdu záverečný účet zo správy majetku opatrovanca.

VI. Trovy dôkazu platí štát.

VII. Žiaden z účastníkov nemá nárok na náhradu trov konania.

o d ô v o d n e n i e :

1. Dňa 30.09.2020 bol tunajšiemu súdu doručený návrh navrhovateľky na obmedzenie spôsobilosti na právne úkony S. Q.. Svoj návrh odôvodnila tým, že bratovi boli diagnostikované viaceré ochorenia. Trpí závažnou duševnou poruchou, ktorá nie je prechodná, v dôsledku ktorej nie je schopný robiť právne úkony tak, aby si uvedomoval následky svojho konania. Nie je schopný zabezpečovať si sám svoje potreby nevyhnutné pre každodenný život a v dôsledku duševnej poruchy ani nakladať so svojim majetkom, samostatne konať voči tretím osobám a vstupovať do zmluvných vzťahov. Nie je schopný obstarávať si veci dennej potreby, či chápať význam základných právnych úkonov, nie je schopný sústavne a dôsledne zabezpečovať starostlivosť o seba, svoje zdravie.

2. Dňa 07.03.2022 sa konalo pojednávanie, ktorého sa zúčastnila navrhovateľka, osoba obmedzovaná, spôsobilosti na právne úkony, procesný opatrovník a znalec.

3. Na pojednávaní navrhovateľka uviedla, že zotrváva na dôvodoch uvedených v návrhu.

4. Procesný opatrovník na pojednávaní uviedol, že navrhovateľka bude osobe obmedzovanej spôsobilosti dobrou opatrovníčkou.

5. Znalec na pojednávaní uviedol, že u menovaného ide o závažné procesuálne duševné ochorenie, reziduálnu schizofréniu s postpsychotickým defektom osobnosti. Stav je v plytkej stabilizácii vďaka tomu, že každý mesiac dostáva depotnú antipsychotickú liečbu. Tabletkovú liečbu sám neužíva a to je aj dôsledok toho, že vykonáva mimovôľové pohyby. Má výrazný psychomotorický neklud, nepokoj, ktorý by bolo možné kompenzovať, keby užíval nejakú farmakoterapiu v tabletkovej forme. Vzhľadom na uvedené mal za to, že nie je spôsobilý samostatnej existencie, nie je spôsobilý sám bez pomoci sa starať o svoje veci administratívne úkony, nakladať s vyšším finančnými prostriedkami, pričom doporučil obmedzenie spôsobilosti s nakladaním s finančnými prostriedkami do výšky 50,--Eur. Taktiež k obmedzeniu v rozsahu majetkovo-právnych rozhodnutí prevod, kúpa, predaj hnutel'ného, nehnuteľného majetku, potom uzatváranie zmlúv a dohôd, ktoré by ho zaväzovali k plneniu finančných povinností, potom obmedzenie na kontakty s úradmi, súdmi, rôznymi orgánmi verejnej správy, plné obmedzenie na oblasť poskytovania zdravotnej starostlivosti a všetky s tým súvisiace úkony ako aj obmedzenie na úkony poskytovania sociálnych služieb a aj v prípade rozhodovania o umiestnení do sociálneho zariadenia. Čo sa týka volebného práva ako duševne chorý nie je spôsobilý pasívneho volebného práva, ale aktívne volebné právo mu doporučil ponechať. Tento postih psychiky je trvalý, liečbou nezvrátiteľný.

6. Súd vo veci vykonal dokazovanie prečítaním návrhu, lekárskeho posudku, znaleckého posudku ako aj výsluchom účastníkov konania a znalca, pričom zistil nasledovný skutkový stav veci:

Znalec MUDr. C. L. na základe uznesenia Okresného súdu Lučenec č.k. 6Ps/11/2020-38 zo dňa 23.04.2021, ktoré nadobudlo právoplatnosť dňa 09.06.2021, vypracoval písomný znalecký posudok č. XX/XXXX, ktorý doručila súdu dňa 08.12.2021. Na základe prevedeného psychiatrického vyšetrenia, v kontexte so zdravotnou dokumentáciou sa jedná o reziduálnu schizofréniu s následnou postpsychotickou defektualizáciou osobnosti. Tento stav je trvalý, aktuálne dostupnými liečebnými metódami neovplyvniteľný. Duševná choroba obmedzuje jeho hodnotnú orientáciu a schopnosť samostatného rozhodovania na jednoduché každodenné situácie. Nie je schopný adekvátneho rozhodovania v zložitejších situáciách. Je odkázaný na pomoc a opateru inej, zdravej osoby. Aktuálny psychický stav znemožňuje jeho samostatnú existenciu, vyžaduje dohľad a usmernenia aj v bežných denných aktivitách a sebaobslužných úkonoch. Znalec navrhuje obmedzenie spôsobilosti na právne úkony v oblasti samostatného hospodárenia a nakladania s finančnými prostriedkami prevyšujúcich sumu 50,- Eur mesačne, v oblasti majetkovo právnych rozhodnutí, ako je prevod, kúpa, či predaj hnutel'ného a nehnuteľného majetku v akejkoľvek hodnote, v oblasti uzatvárania zmlúv a dohôd, ktoré by ho zaväzovali k plneniu finančných povinností, na právne úkony, ktoré si vyžadujú

kontakt s úradmi, súdom a inými orgánmi verejnej správy, obmedzenie na právne úkony týkajúce sa poskytovania zdravotnej starostlivosti vrátane rozhodovania o potrebe, spôsobe, čase a mieste liečby, jeho hospitalizácii, rozhodovania o vstupe a výstupe zo zdravotníckeho zariadenia, poskytnutia informovaného súhlasu k zdravotnej starostlivosti, na právne úkony týkajúce sa poskytnutia sociálnych služieb menovanému vrátane rozhodovania o umiestnení, vstupe a výstupe z domova sociálnych služieb, teda, aby súhlas s pobytom v domove sociálnych služieb menovaného podpisoval jeho opatrovník.

7. Podľa ustanovenia § 231 písm. a) CMP, v konaní o spôsobilosti na právne úkony súd rozhoduje o obmedzení spôsobilosti fyzickej osoby na právne úkony.

8. Podľa ustanovenia § 233 ods. 1 a 2 CMP, návrh na začatie konania môže podať blízka osoba, poskytovateľ zdravotnej starostlivosti, poskytovateľ sociálnych služieb alebo ten, kto má na veci právny záujem. Návrh na začatie konania môže podať aj ten, o koho spôsobilosti sa má konať.

9. Podľa ustanovenia § 236 CMP, účastníkmi konania o spôsobilosti na právne úkony sú navrhovateľ a ten, o koho spôsobilosti na právne úkony sa koná.

10. Podľa ustanovenia § 239 CMP, ten, o koho spôsobilosti sa koná, má v konaní spôsobilosť samostatne konať pred súdom v plnom rozsahu.

11. Podľa ustanovenia § 243 ods. 1, 2 a 3 CMP, Súd vyslúchne osobu, o ktorej spôsobilosti sa koná. Súd výsluch uskutoční spôsobom, ktorý je vhodný a primeraný s ohľadom na zdravotný stav. Ak je výsluch na ujmu zdravotného stavu, možno od výsluchu upustiť. Súd v takom prípade osobu, o ktorej spôsobilosti sa koná, vzhľadom. Ak o to požiada osoba, o ktorej spôsobilosti sa koná, vyslúchne ju súd vždy.

12. Podľa ustanovenia § 244 CMP, súd v konaní ustanoví a vyslúchne znalca.

13. Podľa ustanovenia § 10 ods. 1, 2 a 3 Občianskeho zákonníka, ak fyzická osoba pre duševnú poruchu, ktorá nie je len prechodná, nie je vôbec schopný robiť právne úkony, súd ho pozbaví spôsobilosti na právne úkony. Ak fyzická osoba pre duševnú poruchu, ktorá nie je len prechodná, alebo pre nadmerné požívanie alkoholických nápojov alebo omamných prostriedkov či jedov je schopný robiť len niektoré právne úkony, súd obmedzí jeho spôsobilosť na právne úkony a rozsah obmedzenia určí v rozhodnutí. Súd pozbavenie alebo obmedzenie spôsobilosti zmení alebo zruší, ak sa zmenia alebo ak odpadnú dôvody, ktoré k nim viedli.

14. Podľa ustanovenia § 248 ods. 1 a 2 CMP, konanie o obmedzení spôsobilosti na právne úkony je spojené s konaním o ustanovení opatrovníka podľa § 272 až 277. Ak súd rozhodne o obmedzení spôsobilosti na právne úkony, vo výroku rozsudku vymedzí rozsah, v akom spôsobilosť osoby na právne úkony obmedzil, a ustanoví jej opatrovníka.

15. Podľa ustanovenia § 274 ods. 2 CMP, v uznesení, ktorým ustanovuje opatrovníka, súd vymedzí rozsah opatrovníckych práv a povinností v súlade s účelom, na ktorý bol opatrovník ustanovený.

16. Pri rozhodovaní súd vychádzal najmä z výsluchu znalca, zo záverov znaleckého posudku, ktoré si osvojil. Z vykonaného dokazovania má súd preukázané, že osoba, o spôsobilosti na právne úkony, ktorej sa koná, trpí duševnou poruchou, ktorá nie je prechodná, pričom zdravotný stav posudzovanej odôvodňuje obmedzenie jeho spôsobilosti na právne úkony. Z toho dôvodu súd rozhodol o obmedzení spôsobilosti na právne úkony S. Q. v rozsahu, ktorý zároveň vymedzil vo výroku tohto rozsudku. (výrok I)

17. Súd zároveň ustanovil obmedzenej spôsobilosti na právne úkony S. Q. opatrovníka N. Q., W.. XX.XX.XXXX, ktorá o výkon funkcie prejavila záujem a ktorú ho bude zastupovať. Súd zároveň opatrovníkovi vymedzil rozsah opatrovníckych práv a povinností. (výrok II, III, IV a V)

18. V konaní vznikli trovy v súvislosti s vypracovaním znaleckého posudku o duševnom stave posudzovaného vypracovaného znalcom MUDr. C. L.. Súd v zmysle ustanovenia § 251 ods. 1 CMP rozhodol, že uvedené trovy platí štát. (výrok VI)

19. O trovách konania rozhodol súd podľa ustanovenia § 52 CMP, v zmysle ktorého žiadny z účastníkov nemá nárok na náhradu trov konania.(výrok VII)

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku možno podať odvolanie do 15 dní odo dňa jeho doručenia cestou tunajšieho súdu na Krajský súd v Banskej Bystrici

Ak zákon na podanie nevyžaduje osobitné náležitosti, v podaní sa uvedie, ktorému súdu je určené, kto ho robí, ktorej veci sa týka, čo sa ním sleduje a podpis. Ak ide o podanie urobené v prebiehajúcom konaní, náležitosťou podania je aj uvedenie spisovej značky tohto konania. (§ 127 ods. 1 a 2 CSP)

V odvolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (odvolacie dôvody) a čoho sa odvolateľ domáha (odvolací návrh). (§ 363 CSP).

Odvolanie možno odôvodniť len tým, že

- a) neboli splnené procesné podmienky,
 - b) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces,
 - c) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd,
 - d) konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci,
 - e) súd prvej inštancie nevykonal navrhnuté dôkazy, potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností,
 - f) súd prvej inštancie dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam,
 - g) zistený skutkový stav neobstojí, pretože sú prípustné ďalšie prostriedky procesnej obrany alebo ďalšie prostriedky procesného útoku, ktoré neboli uplatnené, alebo
 - h) rozhodnutie súdu prvej inštancie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci.
- (§ 365 ods. 1 CSP)

Podľa § 62 ods. 1, 2 CMP je odvolanie možné odôvodniť aj tým, že súd prvej inštancie nesprávne alebo neúplne zistil skutočný stav veci. Odvolacie dôvody možno meniť a dopĺňať až do rozhodnutia o odvolaní.

Podľa § 63 CMP v odvolacom konaní možno uvádzať nové skutkové tvrdenia a predkladať nové dôkazné návrhy.

Podľa § 64 CMP zmena návrhu na začatie konania je v odvolacom konaní prípustná.

Podľa § 65 CMP odvolací súd nie je viazaný rozsahom odvolania vo veciach, v ktorých možno začať konanie aj bez návrhu.

Podľa § 66 CMP odvolací súd nie je odvolacími dôvodmi viazaný.

Podľa § 67 CMP na vady konania pred súdom prvej inštancie prihliada odvolací súd, len ak mali za následok nesprávne rozhodnutie vo veci.

Ak povinný dobrovoľne nesplní, čo mu ukladá vykonateľné súdne rozhodnutie, oprávnený môže podať návrh na výkon exekúcie podľa osobitného zákona (zák. č. 233/1995